

Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:
Szegedi-utca 1. szám.
Telefonszám 162.
Megjelenik
hétfé kivételével a kora
reggeli órákban.

MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG

POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK
Helyben, házhoz hordva:
Félévre 18 korona.
Egy óra 3 korona.
Vidéken:
Félévre 18 korona.
Egy óra 3 korona.

Szerkesztésért felelős: Dr. DÓZSA IMRE

Kiadótulajdonos: KOVÁCS SANDOR.

Viselkedjünk nyugodtan.

Wekerle miniszterelnök nyilatkozata a külpolitikai helyzetről

Komoly helyzetekben ismét-
telten találkozunk avval, hogy
egyes felelőtlen elemek akár
rossz akaratból, akár tudatlan-
ságból olyan rémhíreket terjesz-
tenek, melyeknek semmi alapjuk
nincs. A miniszterelnökség, mint
a múltban, ugy a mostani bolgár
események alkalmából is a valósá-
gnak megfelelően tájékoztatja
a közvéleményt és éppen ezért
kéri, hogy ne üljön fel senki
ezeknek a fantasztikus híreknek.
Bulgáriában az történt, hogy a
a bolgár hadsereg vereséget
szenvedett és ennek hatása alatt
Bulgária tárgyalásokat kezdett
a fegyverszünet és békekötés
iránt. Ebben az ügyben We-
kerle miniszterelnök tanácsko-
zott a pártvezérekkel. A kül-

ügyminiszterrel résztvevő Bécs-
ben a koronatanácsos, ahonnan ma
Budapestre visszaérkezett és itt
minisztartanácsot hívott egybe.
Mindezeknek alapján kijelenthet-
hetjük, hogy nyugtalanságra
nincs semmi ok, mert megtör-
tént minden intézkedés katonai
tekintetben abban az irányban,
hogy frontunkat megvédjük. A
miniszterelnök ma a következő-
képp nyilatkozott a helyzetről:
nem kell megijednünk, nem olyan
a helyzet, hogy erre ok volna.
Komolyan törekszünk a békére,
de amellet frontunk biztosítása
érdekében szükséges intézkedé-
seket megtettük. Természetes,
hogy szövetségeseinkkel teljes
egyvetítésben váltunk el.

koztak Malinov miniszterelnök e
lépése ellen.

A nagy nyilvánosság tulajdonké-
pen csak ma értesült a bulgáriai
eseményekről és az igazi helyzetről.
Figyelemreméltó, hogy illetékes
bécsi helyen a felfogások eltérnek
attól a véleménytől, a mely a né-
met birodalmi kormány első hiva-
tatos közleményében megnyilvánul.
Malinov bolgár miniszterelnök sze-
mélyét és lépését Bécsben kiméle-
tesebben itélik meg, semmint Ber-
linben és főleg a német birodalmi
sajtóban. Itteni mértékadó körök-
ben úgy tüntetik fel a dolgot, hogy
szó sem lehet Bulgáriának szövetsé-
gesei ellen elkövetett árulásáról, a
mi pedig azokat az intézkedéseket
illeti, a melyek azt célozzák, hogy
Bulgáriát a szövetségben való meg-
maradásra bírják s azt lehetővé
tegyék, azokról a bécsi külügymi-
nisteriumban szkeptikusan beszél-
nek, éppenséggel nem bizakodnak
bennük annyira, mint Berlinben.

Természetesen megvan itt a kész-
ség arra, hogy a német birodalom-
mal egyetértőleg haderőt küldjenek
a Balkánra és így esetleg lehetővé
tegyék a bolgár kormánynak, hogy
a Szalonikiban kezdett alkudozások
meghíusulása esetén új frontot léte-
sithessen az entente seregei ellen,
attól azonban itt semmi sikert sem
várnak, ha a monarchia és vele a
szövetséges Németország abban a
belső pártvillongásban, amely Bul-
gáriában a berlini hivatalos közlés
szerint kitört, valamelyik fél olda-
lára állana. Bécsben még annak a
gondolatától is huzódoznak, hogy
egy új macedóniai front felállítása
esetén Bulgáriában az egyik vagy a
másik küzdő politikai pártot támogassák.

Hiteles értesülésünk szerint Bul-
gáriában komolyan lehet attól tar-
tani, hogy belső zavarok fognak be-
állani, mert nem minden politikai
párt és a csapatok körében tagad-
hatatlanul lábrakapott kedvetlenség
és egyre növekedő békevágy elle-
nére nem az egész hadsereg áll
Malinov mögött, aki a fegyverszüne-
tet és a béketárgyalások megindí-
tását kérte. Eppen ezért nagy fi-
gyelmet érdemel az a körülmény,
hogy Szavov Mihály tábornok Fer-
dinánd király telefonos hívására
Bécsből Budapestet át Szófiába
utazott. A bolgár hadsereg volt fő,
vezére nagy szerepre van hivatva,
reá vár az a feladat, hogy rendet
teremtson Bulgáriában és helyre-
állítsa a bolgár hadsereg régi fe-
gyelmét.

Mindenesetre fontos az a kérdés,
hogy milyen méreteket öltött a
bolgár hadsereg tomlása és a bel-
politikai viszonyok ziláltsága. Annyi
bizonyos, hogy a monarchia és a
szövetséges német birodalom minden
telhető erővel hajlandó Bulgáriában
egy olyan politikát támogatni, a
melynek célja a bolgár hadsereg
megszilárdítása.

A Reuter-ügynökség jelenti Pá-
risból: A szövetségesegek macedóniai
seregének főparancsnoka értesítette
a francia kormányt, hogy egy bol-
gár parlamentaire negyvennyolc óras
fegyvernugvást kért s jelezte a
bolgár kormány két kiküldöttének
megérkezését, akiknek az a megbí-
zásuk, hogy a fegyverszünet lehe-
tőségéről és feltételeiről, de esetleg
a békéről is tárgyaljanak. Fran-
ches d'Esneroy tábornok azt vála-
szolta, hogy sem fegyverszünetbe,
sem fegyvernugvásba nem hajlandó
beleegyezni, ha az a folyamatban
lévő hadműveletek megakasztására
irányul, azonban kész annak rendje
és módja szerint fogadni a bolgár
kormány kiküldöttéit, ha szabályo-
san fel vannak hatalmazva és ha a
parlamentaire-tisztek kíséretében az
angol vonalakkal megakarnak je-
lenni.

Honvédszobor lesz Makón.

Gergely Sándor hálából
megcsinálja.

Már több ízben megemlékez-
tünk Gergely Sándorról, erről a
nagytehetségű szobrászművészről,
akire makóiak jogos büszkeség-
gel tekintünk.

Az ifju művészről csak leg-
utóbb irtuk meg, hogy a „Ma”
cimű művészeti kiállításon mily
óriási sikert aratott nagyszerűen
sikerült műveivel. A legnagyobb
lapok, mint a Világ, Magyar
Hirlap, Budapesti Hirlap, Magyar-
ország, Pesti Hirlap, a „Hét”
„Az Ujság” stb. a legnagyobb
elragadtatással irtak az ifju mű-
vészről, akinek a legszebb jövőt
jósolják.

Mint értesülünk, az 1919-iki
stokholmi világkiállításra is meg-
hívták Gergelyt, aki azon több
művével részt is fog venni.

Minket makóiakat különösen
megindit azonban az ifju művész
mélyeséges vonzalma szülővárosa,
Makó iránt. Sohasem tudja elfe-
lejteni, írja egyik levelében azt,

LEGÜJABB.

(A „M. F. U.” éjjel érkezett telefon jelentései.)

A bulgáriai események.

A mai minisztertanács a helyzetről. — Bécsi vélemény
frontunk Nisig való visszavonulásáról. — Az ántánt
súlyos feltételeket szabott Bulgáriának.

A mai minisztertanácsról egyik
miniszter így nyilatkozott egy
hírlapíró előtt:

— Wekerle beszámolt az ál-
talános helyzetről a hirpolitiká-
ban és a bolgár helyzetről. Rész-
letesen informált bennünket azon
tanácskozásokról, melyeket teg-
nap folytatott Hussarekkel és
Buriánnal és a koronatanácsos
történt dolgokról. A helyzet egy
cseppet sem vigasztalan. Német-
ország és a monarchia megtett
minden intézkedést, hogy a csa-
pást, mely Bulgária kiválásával
érhet, nyomban ellensúlyozza. A
monarchia továbbra is kitart a
német szövetségese mellett.

Bécs. Itteni politikai körök-
ben nem látják oly pesszimiz-
tikusnak a helyzetet. Albániában
vissza kellett ugyan venni fron-
tunkat, de reménylik, hogy Nis-
nél erősen tarthatjuk vonalunkat.
A Balkán vonat közlekedéseit,
valamint a Törökországgal ösz-
szeköttetést biztosítottuk. Nagy

aranyu katonai intézkedéseket
terveznek, a Balkán helyzet meg-
mentésére.

Bécs. Szófiából délelőtt az a
jelentés érkezett, hogy alig hi-
szik, hogy sikerül a különbékét
megkötni, oly feltételeket szab-
nak Bulgáriának.

A bolgár kormány be- jelentette a központi hatalmaknak a fegyver- szünetkérést.

Bulgáriába belső zavaroktól félnek.

A bolgár kormány, mint tegnap
este hivatalosan jelentették, Szalo-
nikiba jegyzéket küldött, a melyben
a fegyverszüneti és béketárgyalások
megindítását kérte. A bolgár kor-
mány jegyzékének az entente főha-
diszállására való elküldése előtt
táviratilag értesítette elhatározá-
sáról a központi hatalmak kormá-
nyait. Bécsből és Berlinből tilta-

hogyan Makó városa milyen nemeslelkűen támogatta művészeti tanulmányait, (A Návay Tamás alap kamataival.) Hálából a város közönsége iránt, a makói hősök szobrát elfogja készíteni a városnak. A városokat amúgy is kötelezi a törvény arra, hogy el-esett hőseinek emlékét méltó módon megörökítse. Valami silány tömegmunka helyett egy makói művész hálájából, nagybecsű műalkotást kapunk. Lám-lám! A városnak ez a támogatása termékeny talajba hullott. Egy derék művészre lehetünk büszkék, aki hálával gondol Makóra.

Harcaink a macedon fronton.

A legelkeseredettebb ütközetek folynak nyugati fronton.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, szept. 28.

Olasz harctér:

Nem történt említésre méltó esemény.

Albán harctér:

Csapatunk az Ochrida főtől nyugatra egy a bolgároktól átvett védelmi szakaszon visszavertek ellenséges támadásokat.

A vezérkar főnöke.

A német vezérkar jelentése.

Berlin, szept. 28.

Nyugati harctér:

Az angolok Kambré felé és tőle délre támadtak, a franciák a Champagneban, az amerikaiak pedig az Argonnektól keletre folytatták támadásaikat. Részleges előretöréseik az Ipern és a Scarpe, valamint az Ailette és Oisne közt az ellenség nagy támadási hadműveleteiben kíséretül szolgálnak.

Ruprecht trónörökös hadseregportja:

Az ellenséget, amely Ipern és a Scarpe között több helyen előretört, visszautasítottuk. Az Aviásból és Perroneból Kambreiba vezető utak közt és két oldalon 16 angol és kanadai hadosztály indult támadásra. Marchion két oldalán és Munre és Krainkurt közt, valamint Ribekurt és Willer-Küllein közt az ellenség első rohama összemlott.

Huniesc Artow mellett az ellenség Uron ellen és Aurickerotnál tört előre. Az ütközet során sikerült a betörési frontokat kibővíteni és bennünket az Atras—Cambrei országuttól északra az Oas—Varge—Henrikurt vonalig visszazorítani. Az országuttól délre váltakozó eredményű harcok után este még tartottuk a Burloa erdő Ribocourt vonalát.

Ribekurt és Willerenslen között levő vonalaink előtt megfiúsultak az ellenség támadásai. Epain és Belikurt között visszavertük az angolok és amerikaiak erős támadásait. A harcok befejezése után az

ellenség kiinduló állásaiba volt visszavetve.

A német trónörökös hadseregportja: Ailette és Aisne közt Vaillentől keletre visszautasítottuk az ellenség támadásait. A Champagneban a franciák, az Argonnektól keletre az amerikaiak folytatták támadásaikat. A franciák támadásaikkal a Luit és Aisne közt csak kis területnyereséget bírtak elérni. Az amerikaiaknak az Argonnektól keletre levő

támadásaikat az Apremorit—Hierg os vonaltól délre megállítottuk. Montfercort kiürítettük. A Montforcouron át előre tört támadásokat megfiúsítottuk. A franciák és amerikaiak tegnap a legsúlyosabb veszteségeket szenvedték. 33 ellenséges repülőgépet lelőttünk. Rumei hadnagy 45-ik, Söerfer főhadnagy 44-ik légi győzelmét aratta.

Ludendorf.

(Min. eln. sajtóosztálya.)

A hagymáról . . .

A hagymafélék legújabb árai. — A fokhagyma árát kár maximálni. — A fokhagymát ki kell venni a maximálás alól. — A vöröshagyma forgalmáról. — A Zöldségközpont is keresni akar. — A külföldi hagyma új elosztási módja. — A dughagyma maximálása.

Benne vagyunk a legélénkebb hagymaforgalom kellős közepében. Ilyen nagyarányú a forgalom már régen volt a hagymafélékben mint ezidén, sőt a beállott s beállható külpolitikai változásoktól a forgalom további élénkítése várható. A balkáni piacon történő változások igen nagy jelentőségűek lesznek, különösen ami a dughagyma és magfélék forgalmát illeti.

A hagymafélék legújabb árai.

A legújabb maximáló rendelet, mely a hagymafélék árát hétfőtől kezdve megsabja, alább következik. Nem lényeges a változás, már csak azért sem, ezeket az árakat már idáig is fizették a makói piacon a hagymafélékért, ha ugyan nem többet. A mostani ármaximálás nem egyéb mint árminimálás, azaz megállapítatnak azok az árak, amelyekért talán lehet venni hagymát, de csak talán. Az új árak hétfőtől kezdődőleg a következők:

A vöröshagyma ára:

A termelőnél: 99 korona.
A nagykereskedőnél: 127 korona.
A kiskereskedőnél: 158 korona.

A fokhagyma ára:

A termelőnél: 290 korona.
A nagykereskedőnél: 350 korona.
A kiskereskedőnél: 400 korona.

A fokhagyma árát kár maximálni.

A makói példák ezreivel tudjuk igazolni, hogy a fokhagyma árát kár maximálni. Hiszen a fokhagyma métermázsájáért legalább is 50—60 koronával többet fizetnek nyíltan, mint amennyiben az maximálva van. 450—500 korona ma a fokhagyma métermázsájának ára. Ilyen viszonyok között az ármaximálás nem egyéb, mint nyílt kigunyolása a törvénynek, ami ethikai szempontból eléggé fel nem becsülhető kár.

A fokhagymát ki kell venni a maximálás alól.

Ilyen viszonyok között a legheylesőbb dolog volna, ha a dolgokat intéző zöldségközpont azon egye-

düli helyes álláspontot foglalná el, hogy a fokhagymát kivénné a maximálás alól s azt szabad forgalmi cikknek minősítené, akár csak a sáfrányt. Minden amelezt szól, hogy fokhagyma vétessék ki a maximálás alól. Elsősorban a fokhagyma nem képez belföldi fogyasztási cikket. Amennyiben képez, azt a helyi kereskedelem s termelő közönség a jelenlegi maximális árakon alul hajlandó a belföldi fogyasztás fedezésére bocsátani, a maximálás elhagyása esetén. A legnagyobb igazságtalanság a fokhagymát a belföldi kereskedelemben, szóval a termelői viszonylatban megmaximálni s Ausztriára s Németországra nézve az árakat szabadjára hagyni. Jól értenek meg bennünket. Nekünk nem az fáj, hogy a makói kereskedők keresnek a külföldre szállítandó fokhagymán. Nekünk az fáj, hogy a makói termelők ebből nem vehetik ki úgy a részüket, amint ez őket, munkájuk s fáradozásuk után megilletné. Ha a maximális árak alól a fokhagymát kivesszük, megszüntetik azt az anomáliát, hogy igen horribilisan túllépjenek, áthágjanak egy törvényes rendelkezésen, mert bizony a makói hagymagyanónak is van esze s nem lesz bolond fokhagymáját maximális áron odaadni, mikor jól jól tudja, hogy ez a maximális ár Ausztriára nézve nem gilt s ott annyit adnak a fokhagymáért, amennyit csak kérnek.

A Zöldségközpont is keresni akar.

Ép úgy, ahogy a fokhagymát felhasználják a legmerészebb külföldi spekulációk céljaira, ugyanúgy történik az a vöröshagymával. Csak hogy a vöröshagymával már maga a Zöldségközpont is üzletet akar. A zöldség- és gyümölcsforgalmi intéző bizottságnak, vagy Zöldségközpontnak vagy mi a csudának több mint 800 vagon vöröshagyma áll rendelkezésére olyan, amivel nem tud mit csinálni, mert az országos szükséglet fedezve lévén, a vöröshagyma nem igen kapós itthon. Igen előkelő

helyről nyert információk alapján jelenthetjük, hogy maga a Zöldségközpont, vagy az intézőbizottság akarja ezt a 800 vagon vöröshagymát külföldre szállítani. Ámde vajjon kié lesz az óriási nyereség. Itt közel egy félmillió korona nyereségről van szó. Miért ne legyen ez makóiaké, akik a hagymáért izzadnak s dolgoznak.

A külföldi hagyma új elosztási módja.

A „Makói Független Ujság“ pár héttel ezelőtt szóvá tette azt a kiáltó igazságtalanságot, amely a makói kereskedelmet érte a külföldre szóló kontingens elosztásánál. Illetékes helyre is eljutott irásunk s most ez a sérelem orvosoltnak fog még pedig úgy, hogy a legközelebbi külföldi szállítási mennyiséget a legigazságosabban fogják felosztani s azt — informátorunk szerint a Makón működő hagymakereskedelmi fogja eszközölni, szigorúan alkalmazkodva nemcsak az igazsághoz, hanem ahhoz is, hogy kiket, mely cégeket ért, a mult elosztásnál sérelem. Általában úgy fog a legközelebbi külföldi szállítási contingens elosztani, hogy a mult contingenssel egybevetik s aki a mult alkalommal többet kapott az ezuttal semmit, vagy csak igen kevés szállítást fog kapni a külföldre. Általában tervbe van véve hogy termelői érdekek legszigorubb megóvása mellett, hogy makói hagymakereskedelmétől eloszlássák azokat a gyanus illetfelhőköt, amelyek a makói hagymakereskedelmet igen sok esetben diszkreditálják.

A dughagyma maximálása.

Megtörtént e héten a dughagyma ármaximálása is. A dughagymából ezidén úgy minőségileg, mint mennyiségileg óriási a termés. Katasztrális holdanként 80 métermázsá a termés. Az intézőbizottság a dughagyma árát következőképp állapította meg:

A termelőnél 400 K.
A nagykereskedőnél 500 K.
A kiskereskedőnél 600 K.

Elrendelték a Mandl-pör revízióját.

Megsemmisítették az ítéletet.

Még a háború legelején történt, mikor mindenki gyanus volt, aki szállított, hogy a Délvidék egyik legnagyobb kereskedő cégét a makói Mandl Zsigmond ellen nagyobb szabású hadiszállítási pört indítottak. Sokáig folyt a pör s akkori közhangulat nyomása alatt a drákói ítéletek egész sora született meg. Így Mandl Zsigmondot is súlyosan elítélték.

Azóta ezeket a pöröket újból revízió alá vették. Így mint értesülünk, Mandl Zsigmond perének is elrendelték a revízióját s az akkor hozott ítéletet megsemmisítették.

Az új pör tárgyalása rövidesen megkezdődik, mikor is egy sokat szenvedett ember ügye alaposan meg fog vizsgálatni s elégtételt szolgáltatni Mandl Zsigmondnak az elszenvedett keserőségeért. A pör revízióját az késleltette eddig, hogy az iratok a katonaságnál voltak.

NAPI HIREK

— **Nagy Makóéért.** Az a nagy-szabású vasúti terv, melyről szer-dai számunkban megemlékeztünk s amely szerint Makó egész tanyavilágát bekapcsolják egy észszerű kereskedelmi s gazdasági forgalomba, vasárnap kerül elsősorban megvitatás alá. Vasárnap lesz e tárgyban az első értekezlet, melyen befogják mutatni a vasútépítés terveit s annak pénzügyi részleteit. Mint értesülünk, az érdekelt földtulajdonosoktól, kiknek birtoka mellett menne el a vasút, holdanként 40 korona kamatmentes kölcsönt igényelne a vállalkozás, mely összeget sorsolás útján törlesztenék. Ez az összeg valóban csekély azokhoz az előnyökhöz képest, amit a vasutak kiépítése nyújt s kívánatos, hogy a holnapi értekezlet iránt az érdekeltek, de a hatóság is a legnagyobb fokú érdeklődést tanúsítsák. Ha most elmulasztanók e szép terv valóra váltását, aligha nyílna még egyszer alkalom, hogy Makó fejlődését ily nagyszerűen megalapozzuk.

— **A háború folytatán üzemüket beszüntetett kisiparosok összeírása.** A kormány azt tervezi, hogy segélyben részesítse azokat a kisiparosokat, akik a háború folytatán üzemüket beszüntetni kényszerültek, hogy műhelyeiket minél előbb ismét megnyithassák. Ez a segélyezés olcsó hitel nyújtásában és szükség esetén más segélyezésekben állana. Az érdekelt makói kisiparosok összeírásával az iparkamara az Ipartestületet bizta meg, s azért az Ipartestület elnöksége felhívja az összes érdekelt kisiparosokat vagy ezek hozzátartozóit, hogy összeírásuk céljából f. évi szeptember 30. tól kezdve október hó 5-ig, naponként 5-7-ig az Ipartestület hivatalos helyiségében a saját érdekükben mulhatatlanul jelentkezzenek.

— **Szarvasmarhák rekvirálása.** A hatóság kiküldötte Makó város területén a katonaság számára szükséges vágó szarvasmarhák rekvirálását befejezték. A rekvirált szarvasmarhák átvitelét a kirendelt szakbizottság e hó 30-án, azaz hétfőn délelőtt 8 órakor fogja megejteni a városi mázsaháznál. Ismételtlen figyelmezteti a polgármesteri hivatal az összes érdekelteket, hogy a lefoglalt szarvasmarhákat a fenti időre átvétel végett feltétlenül állítsák elő, mert ellenesetben a vágómarhák előállítását rendőri karhatalommal fogják eszközölni, ami természetesen az illető állattulajdonos tetemes költségére fog kerülni.

— **Fajtehenek kiosztása a makói gazdák között.** A makói gazdasági egyesület által vásárolt fajtehenek megérkeztek Makóra s azokat vasárnap délután 2 órakor a Diós János-féle tanyán, a Dálon fogják szétosztani. A tehenek mind szimenthali fajtehenek, az olasz földön zsákmanóit azokat. Vasárnap délután 63 darab kerül szétosztásra.

— **Felhívás a rokkant katonák és hadiözegekhez.** Értesítem a rokkant katonákat és hadiözegeket, hogy kosárfonás céljaira nagyobb mennyiségű fűzfavesztőt óhajtók beszerezni, amint az arra vállalkozó rokkantak és hadiözegek részére juttatnék elkészítés végett. Tájékozódni óhajtók arra nézve, hogy a kosárfonásra vannak-e vállalkozók és ezt a szép jövedelmet biztosító foglalkozást kik akarják folytatni. Kellő számú vállalkozó esetén megállapodnánk a munka mikénti elvégzésére. Felkérem említfogva azon rokkant katonákat és hadiözegeket, akik kosárfonást végezni óhajtának, hogy a hadigondozó népirodában a vármegyeházán sürgősen jelentkezzenek Vertán Endre t. megyei főjegyzőnél.

— **Szövetet, cipőt vásárnap zsi-rért.** A városházával szemben levő hatósági boltban, ahol a zsircesere folyik napról-napra nagy az élénkség. A közönség megbarátkozott már a zsircesere gondolatával és tömegesen adja át zsirfeleslegét, aminek ellenében a boltban igen jó szövetet, cipőt, cernát, szeszt, cukrot, gyertyát és dohányt vásárolhat. Minden méter szövetért 1 kiló zsirt kell beadni. Egy kiló zsirért 25 pakli pipadohányt adnak cserébe maximális áron fizetve meg a zsirt, viszont igen méltányos árért a cseréarut. Mivel a cseréeljárás elsején befejeződik, igyekezzék mindenki, hogy ezt a kínáló alkalmat el ne mulassza.

— **Anyakönyvi hírek. Házasságok kötötték:** Veress Lajos D. Nagy Erzsébettel, Szécsi János Baranyi Annával, Balázs András Vár Rozáliával. Elhaltak: Ádám Mihály 4 hónapos, Ehrgang Szerafina 14 éves korában.

— **Meghívó.** A makói első keresztény fogyasztási és értékesítő szövetkezet október hó 6-án délután 4 órakor a „Kath. Kör” helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, amelyre az összes tagok ez uton is meghívotnak. A tárgysorozat a szövetkezeti boltban, valamint a „Kath. Kör”-ben kifüggesztetett.

— **Értesítés.** Szives tudomására hozzuk a közönségnek, hogy a főtéri három gyógyszer-tár közül vasárnap délután Rácz Egon szolgálja ki a gyógyszereket. Délelőtt azonban mind a három gyógyszer-tár.

Szerkesztői üzenet.

Faragó Istvának Makó. Levelét igaz megértéssel olvastuk. Minden sorát aláírjuk. Sajnos nem közölhetjük. Viszonyaink ezt még nem engedik meg. Bulgáriában már közölnék levelét. Nálunk még nem lehet. Sokan gondolkodunk úgy, mint Ön. S fáj az nekünk is, ami Önnek fáj, de tőrünk kell: Megvirrad még valaha. Szívélyesen üdvözöljük.

REGÉNY

A patakmalom tündére.

Minden jog fentartva.

Írta: Tölgyessy Mihály

Gyárfás Péter most megragadta veje kezét.

— Azt adja az ég! mondá. Reméljük a legjobbat.

Férjének példája a molnárnéra is hatott. Az ő kétségbeesése is lecsillapodott s szinte restelte, hogy az imént így kifakadt.

Valamennyire megnyugodva tértek haza. Elemér visszatért Györgyhöz, akivel tovább beszélgetett arról az ügyről, amely most egész lényét foglalkoztatá.

— A szegény Gyárfásék fájdalma egészen lesújtott, mondá. Borzasztó az, amit a szülők szenvednek. Most látszik csak igazán, mennyire szeretik gyermeküket. Oh, jaj azoknak, akik ezt nekem okozták!

Lehorgasztra fáját, szomorú gondolatokban merő

— György! tette hozzá néhány perc múlva, elég erősnek érzed-e magad ahhoz, hogy velem jöjj?

— Ha nagyságod kívánja, még betegem is elmegyek. És hova szándékozik utazni nagyságod?

— Egyelőre a székvárosba akarom áttenni lakásomat, hogy tevékeny részt vehessek a nyomozatok vezetésében.

— Ez helyes! bölintott fejével György. En azt tartom, első sorban azt kellene kipróbálni, hova vette magát Dinnyés?

— Anyám talán tudja.

— Kérdezze meg tőle, nagyságos ur! Es na a felvilágosítást bármi okból megtagadja, ez arra fog mutatni, hogy Ilonka ő nagysága megtalálásában nem akarja Nagyságot támogatni; ebből aztán ki lehet venni azt is, hogy egyáltalán nem is akarja, hogy a fiatal nagyságos asszony megkerüljön. Nincs-e igazam?

— Nem tudom mit gondoljak! kapkodott fejéhez Elemér. A jelek arra látszanak mutatni, hogy anyám is közre működött Ilonka eltűntetésében — de hogyan léphetek fel ellene?

— Ebből minden esetre óriási botrány lenne, vélekedék a komornyik. A méltóságos asszonyt lehetőleg kimélni kell, de annál jobban kell szoritani Dinnyést. En meg vagyok győződve hogy a rablókat ez a vén lator fogadta fel, közvetkezőleg tudni kell azt is hova hurcolták Ilonka ő nagyságát.

Elemér haragosan járkált fel alá a szobában.

— Borzasztó helyzet ez! kiáltá, csupa kiméletből, csupa családi tekintetekből semmire se tudok menni. Istenemre, ez nem tarthat so-kaig!

(Folyt. köv.)

Nyilttér.

E rovatban közöltékért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejthetetlen árága kis leánykánknak

PIROSKÁNAK

akit fiatalon, 9 hónapos korában ragadott el tőlünk a halál, f. évi szeptember hó 26-án délután végbement temetésén megjelentek és nagy fájdalomukat részvétükkel enyhítették, ez uton is fogadják halás köszönetünket.

Köszönetet mondunk Özv. Gyurik Lajosné temetkezési intézet-tulajdonosnak a pontos kiszolgálásért.

Makó, 1918. szeptember 27.

Rattkay Ferenc
és neje
Lele Erzsébet.

Száraz nagy

pincehelyiség

azonnal kiadó Héderváry-utca 1. szám alatt. 862

Zomboron a Nákó-féle földben 280 kéve jó

leveles kukoricaszár eladó.

Értekezni lehet Boros István-né Róka-utca 99. sz. 861

ELADÓ FÖLD.

Félfertály tanyaföld a földéaki határra megy véggel, egy tehénjárás, a dáli ugarban két és félkatesztrális hold föld eladó.

Értekezhetni a megbizottal Makói Atilla-utca 22. szám alatt. 864

Eladó ház.

A főtér közelében, Petőfi-utca 10. szám alatti ház szabadkézből eladó, november elsején el is foglalható. 852

Értekezhetni CSEDŐ GÁBOR tulajdonossal a fenti szám alatt.

Kiadó föld.

Közvetlenül a város alatt nagyon jó minőségű föld, felszántva felibe hagyma alá kiadó. Értekezni lehet Zrinyi-utca 47. szám alatt a megbizottal. Egyben Erdelyi hagymakertész és a vasutasné, akik ott voltak 15-én, jelenjenek meg a fenti szám alatt. 868

Makó város hirdetményei.

Árverési hirdetmény. (Legeltetésre.)

A város tulajdonát tevő ököresapás és a körülötte levő kaszálóterületek a haszonbérbeadott közbeeső földterületek kihagyásával, csipkési beerdősített kubikgödörök és akácz erdő továbbá a keresztöltés és ürmösi töltésnek a f. év október hó 1-től 1919. március hó 16-ig terjedő időre legeltetésre való bérbeadására a f. évi szeptember hó 29-én délelőtt 10 órakor a városházán a számvevői hivatalban árverés fog megtartatni. Az elérendő haszonbér felerésze az árverés alkalmával lefizetendő. A földterületek egy darabban és részletekben való haszonbérbeadására is meg fog tartatni az árverés.

Makó, 1918. szeptember hó 22-én.

Dr. Petrovics György,
polgármester.

Hordókat

— minden nagyságban vesz —

Iritz Sámuel özv. cég

KEPESEK

egy szobát és egy kisebb istállót bérbe. Cim a kiadóba.

A verebesi és bánomi szőlőben szőlő-, gyümölcs- és pusztaföldek eladók.

Földek eladók.

Értekezni lehet

Iritz Miksával.

ELADÓ

egy „Mignon“ írógép, egy biztonsági kassza, egy „Primusz“ petroleumfűző

Balás Árpád 847

gyógyszerésznél
Makó, Szt. István-tér.

KIADÓ

a nagylaki kendergyár állomás közelében 12 NAGY HOLD

kitünő szántóföld

tanyával, részben hagyma alá is. Érdeklődni lehet Frányó András urnál Csanádpalotán. 868

A gyilkostó parton, a Marsi halma felé vezető uton, a Vendel-féle szőlőig, 25-ikén egy

mázsamérleg tányér,

és külön egy zsákban 35 kiló suj elveszett. A becsületes megtaláló vagy a rendőrséghez, vagy a Független Ujság kiadóhivatalába hozza be, a hol illő jutalomban részesül. 860

Új tűzifa üzlet megnyitás.

Tisztelettel értesítjük Makó város nagyérdemű közönségét, hogy Makón, az újvárosi volt cédulaház épületében új

tűzifa-üzletet

nyitottunk. Kisebb-nagyobb mennyiségben kapható méltányos árban, esetleg házhoz is szállítva tűzifa és fűrészelt is.

Megrendelések felvételnek a Rubinstein irodában.

A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve

**Rubinstein Márton és fiai
Részvénytársaság.**

Vas-, szerszám- és vasalásárúk

gazdasági gépek, varrógépek, kerékpárok, darálómalmok, mérlegek, mindennemű gép-részek, új igáskocsik, lószerszámok, kovácsszerszámok

a legelőnyösebb árban beszerezhetők

Mezőgazdasági Keresdelmi Részvénytársaságnál, Makó, Böhm-ház.

Táncitanítási felhívás.

Alulírott táncitanító, tisztelettel értesitem az igen tisztelt szülők és gyámokat, hogy az őszi időnyre a

táncitanítást

október hó 1-én megkezdem. Akik gyermekeiket taníttatni óhajtják, az ideig szíveskedjenek nálam beiratkozni.

Becsés pártfogásukat kérve, maradtam kiváló tisztelettel

Schwartz Miksa
okl. táncitanító.

Hatrongyoson félfertály tanya föld, özv. Kovács Bálintné szomszédságában eladó, esetleg haszonbérbe gabona termés alá kiadó. — Ugyanott 2 darab másfél éves

ÜSZŐ BORJU

is eladó. Értekezhetni lehet D. Nagy János mezei rendőr étellenében ugar 25. szám alatt, öföldségi ut.

Nyomajott Kovács Sándor könyvsajtóján, Makó.

Modern hygienikus szépségápolás (kozmetika)

Müller Adolfné Makó, Ráday-utca 49

Szeplős, májfoltos, mittesseres, pattanások areról minden hibát eltávolítok, ráncos, öregedő, petyhüdt arcot simává, üdévé tesz.

Vibrációs svéd arcmasszázs.

Archámlasztást a legideálisabb és legtökéletesebb alapon végzek Dr. Kalmayer berlini professor módszere után. A legkifűnőbb arcápoló krémek, puderek stb. kaphatók. Arcápolás és zománcozás jutányos bérletben

Diskrét kezelést házilag végzek.

Fogadok délelőtt 10 órától este 6 óráig.

Müller Adolfné

okl. kozmetikus.

8 HP Urmath gyári magánjáró
6 éves és 8 HP Marschal magánjáró

cséplő-garniturák eladók.

SZÜCS JÁNOS, OROSHÁZA

II. ker. 27. sz.

851

Lóherélés

lesz 1918. évi október hó 3-án tájfajta telepen.

853

Thaler.

Eladó ház.

A Héderváry utca 7. számú sarokház, mely négy utcai szobából, éléstárból és két konyhából áll, eladó. Értekezni a déli órák alatt a tulajdonossal lehet. 846

ELADÓ FÖLD.

Az igási ut mentén a belső dűlőben, a földeski ut szélén, 2 kishold föld eladó. Értekezni lehet

NÉMETH ANTALNÉ

tulajdonossal Bány-utca 37. szám. 857

EGY ÉJJELI ŐR

felvételik

Iritz Sámuel özv. cégnél.

Többféle

BUTOROK

és jó leveles

KUKORICA SZÁR

van eladó. Hédervári-utca 6. sz.

KIADÓ FÖLDEK.

Hagyma, vetemény és gabona-termelésre kiadók

IRITZ MIKSÁNÁL

Egy

fürdőkád

és egy

női kabát

eladó

Páva-utca 29.

Hagymát

minden mennyiségben vásárol Iritz Gyula cég.

Eladók Iritz Miksánál jelentkeznek.

A ref. ó-tetőben színes téglából épült

családi sirbolt eladó.

Felvilágosítást a csósz ad.